

90 ročné životné jubileum Prof. Ing. Milana Matulu, DrSc.

Rudolf Ondrášik

Významného životného jubilea sa dožíva Prof. Ing. Milan Matula, DrSc., zakladateľ modernej inžinierskej geológie a hydrogeológie na Slovensku. Narodil sa dňa 20. mája 1924 v Dolnom Ďure. Po absolvovaní základnej školy a gymnázia v Leviciach a v Prievidzi (1935–1943) vyštudoval na Stavebnej fakulte SVŠT v Bratislave (1946–1950). Ako mladý stavebný inžinier nastúpil na vedeckú aspirantúru na Baníckej fakulte SVŠT a Fakulte geologicko-geografických vied UK v rokoch 1951 až 1954 pod vedením akademika D. Andrusova. Stál pri zrode Katedry inžinierskej geológie a hydrogeológie v roku 1952 a odvtedy sa datuje jeho vedecká a pedagogická činnosť v oblasti geológie. V roku 1955 získal vedeckú hodnosť kandidáta geologicko-mineralogických vied (CSc.), v roku 1956 sa stal docentom a v roku 1965 profesorom inžinierskej geológie na Prírodovedeckej fakulte UK. Vedeckú hodnosť doktora geologických vied (DrSc.) získal v roku 1967.

Prof. Matula sa zaslúžil o rozvoj katedry inžinierskej geológie, ktorá sa pod jeho vedením stala celoštátne i medzinárodne uznávaným centrom výchovy špecialistov – inžinierskych geológov a hydrogeológov. Na katedre dlhodobo realizoval cielavedomý vedecký výskum, koncepcne zameraný na rozvoj inžinierskej geológie ako vedeckej disciplíny.

Prof. Milan Matula je autorom viac ako 200 vedeckých a odborných publikácií, vrátane 12 monografických a napísal veľký počet učebníc. Spektrum oblastí jeho vedeckej činnosti a aplikácie výsledkov do odbornej praxe bolo veľmi široké. Podieľal sa na projektovej príprave najvýznamnejších inžinierskych (najmä hydrotechnických) diel na Slovensku. Doma i v zahraničí je najznámejší jeho prínos v oblasti inžinierskogeologického mapovania, ktorý presahuje rámec slovenskej inžinierskej geológie a ovplyvnil vývoj inžinierskogeologického mapovania vo svete. Svoje znalosti a skúsenosti plne uplatnil pri zostavení „Smernice pre inžinierskogeologické mapovanie“ (UNESCO Paríž 1976). Systematický výskum nášho územia vyústil do spracovania „Regionálnej inžinierskej geológie Slovenska“ (1969), ktorá mala široký ohlas v zahraničí. Pod jeho vedením bol vypracovaný moderný „Atlas inžinierskogeologických máp v mierke 1:200 000“ (1988). Fundamentálnou súčasťou jeho vedeckej práce bolo štúdium vzájomných vzťahov medzi geologickým prostredím a ochranou životného prostredia. Dokumentuje ju nielen monografia „Geológia a životné prostredie“ (OBZOR 1979), ktorú ocenil Slovenský literárny fond, ale aj nominácia prof. Matulu za generálneho reportéra k tejto problematike na viacerých významných medzinárodných kongresoch IAEG (Sao Paulo, Madrid, Newcastle, New Delhi, Peking).

Prof. Matula vo svojej spoločensko-odbornej angažovanosti presadzoval čo najširšiu spoluprácu s domácimi i zahraničnými

partnermi. Pod jeho vedením sa konali početné celoštátne i medzinárodné vedecké konferencie. Bol dlhoročným členom 5 redakčných rád časopisov s geologickou problematikou. Vykonával mnohé funkcie v školstve, v rezortných geologických orgánoch, v orgánoch SAV a ČSAV, v Slovenskej geologickej spoločnosti (SGS), ČSVTS atď. Jeho prácu ocenili vysokými štátnymi, rezortnými i akademickými vyznamenaniami u nás i na zahraničných univerzitách, ako aj zvolením za čestného člena SGS v roku 1994.

Vďaka širokej erudícii a znalosti jazykov sa prof. Matula významne uplatnil v medzinárodnej vedeckej spolupráci. V roku 1968 viedol inžinierskogeologickú exkurziu po Karpatoch v rámci 23. Medzinárodného geologického kongresu v Prahe, kde ho na valnom zhromaždení novozaloženej Medzinárodnej asociácie inžinierskej geológie (IAEG) zvolili za predsedu komisie pre inžinierskogeologické mapovanie (1968–1982), ktorá pomohla štandardizovať inžinierskogeologické mapovanie v rámci UNESCO. Na medzinárodných kongresoch prof. Matula predniesol viac ako 40 generálnych a panelových referátov (napr. 1968 Praha, 1972 Montreal, 1974 Sao Paulo, 1976 Sydney, 1978 Madrid, 1979 Newcastle, 1980 Paríž, 1982 New Delhi, 1984 Moskva, 1987 Peking a i.). Vysokého medzinárodného ocenenia sa mu

dostalo najmä v roku 1982, keď bol na kongrese v New Delhi zvolený za viceprezidenta IAEG a v roku 2001 keď ho v Helsinkách zvolili za čestného člena IAEG. V medzinárodnom svete inžinierskej geológie dlhodobo zohrával prof. Milan Matula významnú úlohu. Mnohokrát sme sa presvedčili, ako nám meno nášho profesora otváralo dvere na privilegované pracoviská aj v neskorších rokoch pri našich zahraničných cestách.

K významnému životnému jubileu sa ku gratulantom pripájajú členovia SAIG-u, jeho bývalí študenti i spolupracovníci a všetci želajú prof. Ing. Milanovi Matulovi, DrSc. dobré zdravie a rodinnú pohodu do ďalšieho života.